

Општина Неготин– SWOT анализа

Општина Неготин налази се у североисточном делу Србије и простире се на тремеђи између Републике Србије, НР Бугарске и СР Румуније. Територија општине припада Борском управном кругу. Укупна површина општине Неготин износи 1.089 км², обухвата 39 насељених места. По попису из 2002. године у Општини је живело 43.551 становника тј. 40 становника по км².

На структуру и коришћења простора општине Неготин утицај има положај и историски развој, ресурси и вредности као развојни процеси који су се одвијали у прошлости. Поред природних, на начин просторног развоја су у знатној мери утицај имали и антропогени фактори, који су нарушавали природне услове.

Тренутно стање планске документације о природним непогодама за општину Неготин карактерише непотпуност и недоступност информација о ризицима од могућих природних непогода, као и о последицама које могу изазвати, при чему се посебно издваја недовољно учешће јавности "public participation".

Посебно се издваја недовољан капацитет локалних органа, стручних служби и консултаната за савремени приступ управљању ризицима од природних непогода, као и неадекватан мониторинг природних, природно-антропогених и антропогених процеса у циљу заштите од природних непогода. Тренутно стање карактерише и непостојање јединствене базе података (Геопортал) о просторном размештају одређених природних непогода.

Стање укупног система заштите од природних непогода у општини Неготин није на задовољавајућем нивоу, посебно у односу на просторне аспекте управљања ризиком. Савремен концепт заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво.

Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора општине Неготин, односно ограничења за његово коришћење, *потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода* у функцији просторног планирања. На бази сазнања и истраживања направила би се листа тачака и ареала могућих ризика, вероватноће појављивања, обима последица и на основу тога дефинисање планова заштите и приоритета заштите у планирању простора Републике.

Општина Неготин нема урађену **Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа**, али је политику заштите од природних непогода решавала кроз секторске студије за поједине врсте непогода или као саставни део разних планских докумената.

Синтезна SWOT анализа природних непогода у стратешким докуменатима за општину Неготин

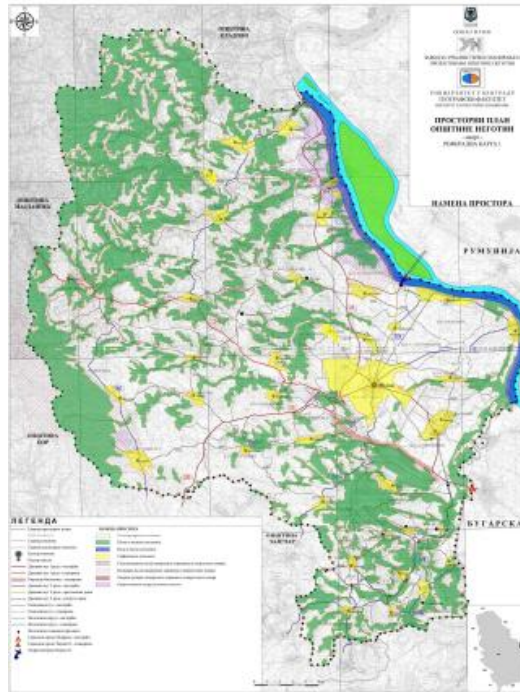
НАГЕ (постојеће)	СЛАБОСТИ (унутрашње)
<ul style="list-style-type: none"> – Постојећа просторно-планска документација (ПП Општине, ПГР општине, ПДР, РП и ДИП-ови.); – Предвиђена издвајања из буџета општине за израду неопходне документације за процену и смањење угрожености територије општине природним непогодама; – Пораст свести о потреби планирања заштите од природних непогода на локалном нивоу, спровођења анализе, детерминисања и управљања ризицима од природних непогода. 	<ul style="list-style-type: none"> – Некомплетна просторно-планска документација за различите врсте природних непогода; – Недовољан капацитет и обученост локалних органа, стручних служби и консултаната за савремени приступ управљању ризицима од природних непогода; – Постојање површина деградираних рецентним ерозивним процесима, а одсуство адекватног мониторинга; – Непостојање јединствене базе података о просторном размештају природних хазарда, односно детерминисање потенцијално критичних зона (мултихазард карте).
МОГУЋНОСТИ (развојни потенцијали)	ПРЕТЊЕ (развоју)
<ul style="list-style-type: none"> – Повећање степена геолошке истражености и проучености простора у погледу нестабилности и сеизмичности терена; – Израда пројеката заштите од поплава; – Израда мултихазард карата на основама GIS технологија (карте сеизмичности терена, ерозионих подручја, катастра клизишта, плавних зона, итд.); – Формирање инфраструктуре и кадра који би се бавио природним хазардима на нивоу општине (земљотресима, клизиштима, одронима, бујицама, итд.); – Иницирање и подстицање осигурања од природних непогода учешћем свих осигуравајућих компанија; – Израженије укључивање јавности "public participation"; – Могућност медијске презентације проблема, потреба и резултата везаних за заштиту од природних хазарда на нивоу општине. 	<ul style="list-style-type: none"> – Неусаглашено секторско планирање и слаба координација надлежних институција, служби и организација; – Непостојање локалних кадрова за реамбулацију базних подлога (карта сеизмичке активности, ерозије земљишта, плавних зона, катастри клизишта, бујичних токова, противбујичних објеката, противпожарна карта, карте мултихазарда...) и примену савременог приступа управљању ризиком од природних непогода; – Даљи негативан утицај антропогеног фактора на деградацији природних услова и повећање учестаности и интензитета природних непогода (клизишта, бујица, поплава...); – Недостатак довољних финансијских средстава за развој, опремање и обуку надлежних органа, служби и јединица укључених у управљање ризиком;

Постојећа планска документација:

1. Просторни план општине Неготин - 2012. године, обрађивач Географски факултет Универзитета у Београду;

Недостаци: недовољна обрађеност природних непогода, неопходно извршити измену и допуну ПП у складу са природном непогодом која се десила 2014. године)

Препорука: Неопходна допуна ПП-а.

Слика 1. Намена површина из Престоног плана

1. План генералне регулације за насеље Неготин ("Службени лист општине" бр. 7/12), (у даљем тексту: план), усвојен је 2012. године, обрађивач : Завод за урбанизам, планирање и пројектовање општине Неготин и Географски факултет Универзитета у Београду – Институт за просторно планирање.

Недостаци: текстуалном делу плана обрађене су природне непогоде, али графички део плана не садржи инжењерско-геолошку карту. Објективно су присутна опасност на подручју Плана, која може да изазове штете већег обима. Неопходно извршити измену и допуну ПГР у складу са природном непогодом која се десила 2014.године) ;

Препорука: Неопхода допуна или израда нових ПГР-а као и израда Елабората о геолошко-геотехничким условима у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 одлука УС, 24/11 и 121/12, 42/13–одлука УС, 50/2013–одлука УС, 98/2013–одлука УС, 132/14 и 145/14) и Законом о рударству и геолошким истраживањима("Службени гласник РС", бр. 101/15) ;

2. План Генералне регулације за насеље Прахово ("Службени лист општине" бр. 44/14), обрађивач : „Архиплан„

Недостаци: У текстуалном делу плана обрађени си инжењерско-геолошки услови, али графички део плана не садржи инжењерскогеолошку карту. Објективно су присутна опасност на подручју Плана, која може да изазове штете већег обима. Неопхдно извршити измену и допуну ПГР у складу са природном непогодм која се десила 2014.године);

Препорука: Неопхода допуна или израда нових ПГР-а

3. Планови детаљне регулације (ДУП, РП, ПДР)

Недостаци: Постоје планови, али ниједан плански документ не садржи инжењерско-геолошку карту и није третирао заштиту од елементарних непогода.

Препорука: Неопхода допуна или израда нових ПДР као и израда Елабората о геолошко-геотехничким условима у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 одлука УС, 24/11 и 121/12, 42/13–одлука УС, 50/2013–одлука УС, 98/2013–одлука УС, 132/14 и 145/14) и Законом о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 101/15) ;

Постојећа ПП документација значајна за област заштите од природних непогода:

1. Старегија локалног одрживог развоја општине Неготин за период од 2012-2021 („Службени лист „ општине Негорина бр.29/2012),
2. План капиталних инвестиција општине Неготин за период од 2012-2016 („Службени лист „ општине Негорина бр.29/2012),;

Непостојећа планска документа од значаја за заштиту од природних непогода:

1. Процена угрожености од елементарних непогода и других несрећа
2. План издвајања ерозионих подручја
3. Катастар бујичних токова
4. Катастар изведених противерозионих и радова за одбрану од бујичних поплава
5. Катастар нестабилних падина
6. Катастар клизишта
7. Мултихазардне карате

ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1. Израда рефералних карата природних хазарда за територију општине Неготин
 - Катастар клизишта на територији општине
 - Катастар угрожености територије општине природним хазардима (мултихазард карта)
2. Административно и институционално јачање локалних капацитета
 - Техничко и стручно јачање локалних капацитета ради превентивне заштите од природних непогода